

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Mimarlık Fakültesi

Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Kentsel Tasarım Bilim Dalı

29. KENTSEL TASARIM VE UYGULAMALAR SEMPOZYUMU

PANDEMİ SÜRECİNDE KENTSEL TASARIM
EĞİTİM | KAMUSAL MEKÂN

ÇEVİRİM İÇİ SEMPOZYUM

27-28 Mayıs 2021

27 Mayıs 2021 10:00-12:00

1. Oturum

Moderatör: Nilgün Görer Tamer

COVID-19 Salgını Koşullarında Çevrim İçi Tasarım Eğitiminde "Zorluklar ve Olanaklar": Planlama Okullarında Temel Tasarım Deneyimleri

2020/2021 öğretim yılının ilk döneminde üniversite eğitimine yeni başlayan planlama okulu öğrencileri, COVID-19 salgını nedeniyle yüz yüze eğitime ara verildiğinden, bu dönemin tamamını üniversite ortamı dışında evlerinden, çevrim içi eğitim şeklinde yaptılar. Dolayısıyla ilk yıl temel tasarım eğitimi ile tanışan öğrenciler açısından olduğu kadar eğitimciler içinde özel bir eğitim dönemi yaşanmış oldu. Genelde sözel eğitimden gelen öğrenciler için stüdyo ortamı görsel eğitim süreci zorlukların ile doluydu ve yaparak öğrenme yönteminin benimsenmesi yüz yüze eğitim sürecinde dahi zaman almaktaydı. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin görüntülü eğitime motivasyonu, bilişsel ve fiziksel olarak görsel eğitime hazır olması zor olan öğrenme sürecine eşlik eden diğer unsurlar ile birlikte gerçekleştirildi. Kesintiye uğrayan yüz yüze eğitim süreci öğrencilerin; alışık olmadıkları bu tasarım eğitimini ilk kez deneyimleyecek olmalarının yanı sıra üniversite çatısı altındaki ışıklar/stüdyolar yerine ev ortamlarından derse katılmalarını; ortaöğretimde sözel olarak yapılan derslerden farklı olarak görsel nitelikteki tasarım eğitimini algılamalarını; yaparak öğrenme yöntemini benimsemelerinin yanı sıra dijital araçlara, donanım ve altyapıya sahip olma-kullanma beceri düzeylerini de arttırmalarını gerektirmiştir. Bu dönem, temel tasarım eğitimcileri açısından ise, "yaparak öğrenme" yönteminin uygulandığı ışık/stüdyo

ortamını görüntülü, dijital, çevrim içi ortama aktarmak ve temrinleri/ ödevleri bu öğrenme ortamına uyarlamak için yeni araçları kullanarak çözümler üretmeyi gerektiren bir "içerik tasarımı" sürecine dönüşmüştür.

COVID-19 öncesinde temel tasarım eğitiminde bilgisayar destekli çizim programlarının kullanımına sıcak bakılmazken, çevrim içi eğitim sürecinde kaçınılmaz olarak konu bunun da ötesine geçerek teknoloji kullanımı ve bunun tasarım sürecindeki rolü olarak gündeme gelmiştir. Dolayısıyla yaratıcı tasarım süreci için gereken el-göz-zihin koordinasyonuna teknolojinin nasıl ve hangi düzeyde dahil edileceği konusu eş zamanlı olarak tartışılmaya açılmıştır. Algılama, görselleştirme ve biçimlendirme aşamalarında yüz yüze eğitimin sağladığı anında müdahale etme kolaylığının; stüdyo ortamında yaşanan etkileşim ile üretilen bilgi, kritikler, jüriler gibi tasarımın birlikte geliştirilmesi sürecinin; görüntülü uzaktan eğitimde nasıl ikame edilebileceğine ilişkin arayışların değerlendirilmesi ve gelecekteki tasarım eğitimi programlarının da tartışılması için bir fırsat yaratmıştır. Kısaca bu oturum, uzaktan eğitimin getirdiği zorlukları-olanakları anlamak, farklı planlama okullarının ilk yıl stüdyo/işlik deneyimlerini paylaşmak ve temel tasarım eğitiminin geleceğine yönelik bir gündem oluşturmak amacıyla kurgulanmıştır.

ÇEVİRİM İÇİ TEMEL TASARIM EĞİTİMİ DENEYİMİ - GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Nilgün Görer Tamer Ayşe Cubeiro, Aybike Ceylan Kızıltaş, Arzu Sert, N.Oya Memlük Çobanoğlu, Esin .D.Döner

KAOS/DEĞİŞİM/DÜZEN - MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Kevser Üstündağ, Ahmetcan Alpan, Rahmi Ögdül, Çağdaş Saydam, Elif Hant, Ömer Aksoyak

TEMEL TASARIM EĞİTİMİ: GÖLGE, MAKAS, TABU - İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Zeynep Günay

PANDEMİ DÖNEMİ TEMEL TASAR EĞİTİMİNDE KIRILGANLIKLAR - SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

Ş.Gülçen Eren

'BARDAĞIN DOLU TARAFI(?): TEMEL TASARIM EĞİTİMİNDE ÇEVİRİM İÇİ ORTAMIN GETİRDİKLERİ - ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Duygu Cihanger Ribeiro, Zeynep Eraydın

27 Mayıs 2021 12:15-14:15

2. Oturum

Moderatör: Savaş Zafer Şahin

Homo-Pandemicus'un Gündemini Kentsel Tasarım Atölyesine Taşımak

Özellikle son yıllarda içinde yaşadığımız ve etkisini giderek daha şiddetli ve ani gösteren ekonomik krizler, savaş, göç, iklim krizi ve en son deneyimlediğimiz pandemi kentsel tasarımın hızlı değişen koşullara adaptasyon kapasitesini sorgulamamıza neden oldu. Üstelik, yıllar içinde oluşturduğumuz yerin tekilliğine dair tüm yöntem, araç ve uygulamaların alt üst oluşuyla ortaya çıkan türbülans kentsel tasarım atölyeleri de payını aldı. Özellikle pandeminin önümüzdeki dönemlere yayılan ve belirsizliklerin olağanlaştığı "homo-pandemicus" olarak adlandırılacak dönemde kentsel tasarım gündeminin bu 'yaşamsal' konulara odaklanması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu oturumda belirtilen koşullarda ülkemizde kentsel tasarım atölyesini farklı biçimlerde veren okullardaki farklı ele alış biçimlerinin değişen kentsel tasarım gündemi üzerinden tartışılması amaçlanmaktadır. Bir başka deyişle, bu oturumda kentsel tasarımın gündeminin değişmesiyle eğitimin gündeminin ve doğal olarak olanak ve yapabilirliklerinin de nasıl değiştiği ortaya konulacaktır. Kentsel tasarım atölyesi deneyimlerinden süzülerek yeni kentsel tasarım gündemini tartışmanın farklılaşan, çeşitlenen ve evrilen görünümleri sunulacaktır. Bunlardan ilki kentsel tasarımın yaşanan sorun/aciliyetlere göre kendini yeniden tanımlamasının nasıl kurgulanacağıdır. Dolayısıyla kentsel tasarımının yeni gündem karşısındaki olası rollerini anlamak, yetki/yetkinlik ve sınırlarını test

etmek önem kazanacaktır. İkincisi, daha önce disiplinler arası bir ortak paydada görülen kentsel tasarımın ölçek ve disiplinlerin tahakkümüne hapsolmuş sınırlarının kırılmasıdır/yeniden çizilmesidir. Bir yandan yakın çevrenin ve yerelin imkanları yeniden keşfedilirken diğer yandan çevrimiçi bir araya gelişler ile farklı coğrafyalar arasındaki etkileşim; dolayısıyla katılım ve ortak çözüm üretiminin nasıl hızlandığı yerel-küresel, dijital-analog arasındaki melezleşmenin eğitim pratiğinden süzülen örnekleri aracılığıyla ortaya konulacaktır. Üçüncüsü, kentsel tasarımın gündelik yaşamın ritmini yeniden keşfederek yaşamsal ihtiyaçların ve dönüşen yaşam pratiklerini tarif eden parametrelerin en anlamlı kavranabileceği 'mahalle'nin durumunun da bu oturumda stüdyo pratiğinden yola çıkılarak mercek altına alınmasıdır. Son olarak, kentsel tasarım atölyelerinin yeni çalışma-üretim pratiklerinin önümüzdeki dönemde kentsel tasarım gündemini etkileyebilecek hangi dönüşümlere yol açabileceği değerlendirilecektir. Kentsel tasarım özellikle prosedürel anlamda mekan üretim biçimleri (operasyonel çeviklik, etaplama, bilgi/veri paylaşımı) ve yeniden üretim süreçleri açısından tartışılacaktır.

ÜÇÜNCÜ NESİL MAHALLE KAVRAMI: İYTE ÇEVİRİMİÇİ KENTSEL TASARIM ATÖLYESİ DENEYİMİ - İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Koray Velibeyoğlu, Şeniz Çıkış, Ömür Saygın, İsmet Usta, Gamzenur Ayyun, Mümine Gerçek, Sezen Türkoğlu

PANDEMİ GÜNLERİNDE KENTSEL DÖNÜŞÜMÜ VE MAHALLEYİ TARTIŞMAK: GAZİ ÜNİVERSİTESİ KENTSEL TASARIM ATÖLYESİ ÇEVİRİMİÇİ DENEYİMİ - GAZİ ÜNİVERSİTESİ

H. Burcu Özöduru, Mehmet Nazım Özer, Ülkü D. Yüksel, Oya Memlük Çobanoğlu, Mine Özdemir, Tutku Gizem Yazıcı

COVID-19 SÜRECİ VE SONRASI KAMUSAL YAŞAM (MAHALLE ÖLÇEĞİNDE PROJE STÜDYOSU ÜZERİNDEN) - EGE ÜNİVERSİTESİ

Adnan Kaplan, Şerif Hepcan, Erden Aktaş, Gülce Yaman

"ADIL ŞEHİR: ÜSKÜDAR" İTÜ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ PEYZAJ TASARIMI İV ÇEVİRİMİÇİ STÜDYOSU DENEYİMİ - İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Hayriye Eşbah Tunçay, Gülşen Aytacı, Başak Akarsu, Gizem Aluçlu

27 Mayıs 2021 15:15-17:15

3. Oturum Moderatör: Özge Yalçiner Ercoşkun

Kentsel Tasarımın Uzaktan Eğitimi

Uygulamalı disiplinlerin eğitim-öğretiminde vazgeçilmez bir kısmı, uygulama konusu nesnel durum ve ortamının tüm boyut ve değişkenleri ile kavranmasının sağlanmasıdır. Böylece, bilişsel kavrama ile boyut ve değişkenlerin okunması elde edilebilmektedir. Bu disiplinlerin planlama, tasarım ve mimarlık kapsamındaki eğitiminde doğal çevre jeomorfolojisi ve özellikle yapı çevre morfolojisinin katman, öge ve ortam ilişkileri ile saptanması ve irdelenmesi, öğrencinin konuyu algılaması ve kavraması yönünden önemlidir. Bu disiplinlerin eğitiminde pandemi sürecinde karşılaşılan uygulama kapsamındaki sorunların saptanması; çözüm seçeneklerinin belirlenmesi ve eğitim-öğretim uygulamasının buna göre uyarlanması "Pandemi sürecinde uygulamalı disiplinlerde uzaktan eğitim: kentsel tasarım örneği" konusu olarak tartışmaya açılmaktadır. Şehir Planlama/Kentsel Tasarım eğitim sürecinde önemli aşamalardan birisi olan araştırma ve saha çalışmalarının Uzaktan Eğitim ile nasıl yürütülebileceği ve kent kimliğinin algılanmasında yaşanan güçlükler ele alınmaktadır. Bu oturumda; süreci yaşayan öğrencilerle (Gazi Üniversitesi Şehir-Bölge Planlama Bölümü 2. Sınıf Heybeliada ve Kalecik Atelyeleri ve Çankaya Üni. Mimarlık Bölümü 3. sınıf kentsel tasarım dersi öğrencileriyle) kent kimliği ile ilgili bir kısa değerlendirmeye yapmaları ve bellek haritaları oluşturmaları istenip bunların da sonuçlarının tartışılması öngörülmektedir.

Yaşam mekânlarımızın ve eğitimin yeniden tasarlanmasından önce, mevcut sistemin sosyal düzenlemelerine ilişkin iyileştirme stratejileri öncelik kazanacaktır. Ayrıca kullanılan sanal platformlar bunların avantajları ve dezavantajları, teknolojinin desteği ve zorlukları masaya yatırılmaktadır. Kent tarihindeki birçok ekonomik, sosyal, sağlık ve doğal krizler sonucu ortaya çıkan yeni yaklaşım ve ütopalar, Covid 19

sonrasında da tartışılmaya devam edecektir. Bu dönemin yarattığı "sanal hareketlilik" içinde ortaya çıkan "yersizlik" "sosyal izolasyon" gibi kavramlarla kentsel tasarım ve eğitimi kendi içinde yeni paradoksları yaratacaktır. Covid19 ve buna benzer Pandemi süreçlerini karşı olacak adaptasyon ve deneyimler sonucu kentlere ve planlama-tasarım yaklaşımını ve eğitimi yeniden düşünme zorunluluğu ortaya çıkarmıştır. Bu dönemde öğretimin her iki tarafındaki eğitim ve çalışma becerileri geliştirilmiş olsa bile, tasarım disiplinin yüz yüze ve bir arada eğitim ve çalışmanın içerdiği, bilişsel anlamda olumlu algılama ve kavrama etkisini elde edebilmek oldukça zor olacaktır. Dahası, Yaşam mekânlarımızın ve eğitimin yeniden tasarlanmasından önce, mevcut sistemin sosyal düzenlemelerine ilişkin iyileştirmeler öncelikli olabilecektir. Daha büyük ve kalabalık kamusal yapılar veya mekânlar yerine daha küçük kümelerdeki insanların, kısa zaman diliminde erişebileceği yaygın kamusal yapılar veya mekân kurguları ön plana çıkabilecektir.

Kentsel tasarım eğitiminde, hızlı yaşam / kentsel yaşam ile kaybettığımız ya da gündemimizden çıkmış değerlerimizin, kamusal alanları ve konut yaşam çevrelerinin tasarımında sağlıklı ve birlikte üretmek / yaşamak ilkeleri kapsamında yeniden düşünmek zorundayız. Korona günlerinin tasarım alanındaki potansiyel etkileri, sosyal izolasyon kavramı ile birlikte sağlıklı yaşam alanları, sağlıklı yaşam hakkı, birlikte yaşam, birlikte üretilebilir doğa, çevre vb. toplumsal sorunları odağına alan; özel, kolektif ve kamusal alan kavramlarının yeniden tanımlanması söz konusu olacaktır. Kentsel yaşam pratiklerinde ortaya çıkabilecek konut ve yakın çevresi, sokak, mahalle, kamusal alanlara yaya erişimi, birlikte yaşam (sosyal-kültürel) gibi çeşitli kavramların yeni yaklaşımlar ile odaklanılmalıdır.

PANDEMİ SÜRECİNDE UYGULAMALI DİSİPLİNLERDE UZAKTAN EĞİTİM: KENTSEL TASARIM ÖRNEĞİ-GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Hülagü Kaplan

KENTSEL TASARIM UZAKTAN EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI- GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Özge Yalçiner Ercoşkun

UZAKTAN EĞİTİM İLE KENTİ DOĞRU "OKUMAK"/OKUTABİLMEK MÜMKÜN MÜ?-GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Perihan Kiper, Mine Özdemir

UZAKTAN EĞİTİM , MİMARLIK VE KENTSEL TASARIM-ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ

Mehmet Tunçer

SOSYAL İZOLASYON ORTAMINDA KENTSEL TASARIM VE EĞİTİMİN PARADOKSLARI-GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Mehmet Nazım Özer, Gamze Özer

27 Mayıs 2021 17:30-19:30

4. Oturum

Moderatör: İpek Akpınar, Işın Can-Traunmüller

Kentsel Tasarımın Uzaktan Eğitimi

Üniversite ve üniversite yerleşkeleri kent bağlamı ile kurduğu ilişki açısından kentsel tasarımın önemli araştırma ve tartışma konularından birisidir. Bilginin üretilmesi ve topluma yayılması ile birlikte eğitim, öğretim ve araştırma pratiklerini içeren ve demokratik bir kurum olma özelliği ile üniversite kurumları, kentteki kamusal mekanlardan daha farklı bir şekilde kamusal alana eklenirler: buldukları kenti ekonomik, politik ve sosyal olarak kalkındırmanın yanısıra, yakın çevredeki kentsel karakterin ve kamusal hizmetlerin gelişimine ve dönüşümüne de katkıda bulunurlar.

Avrupa'da çoğunlukla kent içinde gördüğümüz üniversite yapıları, modern planlama yaklaşımlarının da etkisi ile Amerikan modelini benimseyerek kentten uzaktaki geniş alanlarda, kendi kendilerine yetebilen yerleşkeler olarak planlanmıştır. 1960'lı yıllarda kentin içindeki bazı üniversiteler kent dışına çıkmaya karşı direnc gösterirken, birçoğu şehrin çevresindeki kırsal alanlara veya şehir çeperlerine taşınmıştır. Daha geniş mekana sahip yeşil alan içindeki kampüslerin, akademisyenlerin yaratıcılığında rol oynayacağı düşünülmüş, ve disiplinler birbirinden ayrılmıştır. Hebbert (2018)'in bahsettiği gibi "çüppe ile kasabayı" ayıran bu yayılma odaklı yaklaşım akademisyenleri kamusal alandan tecrit etmiştir. Bu değişim ile, disiplinler arası çalışmanın artacağı düşünülse de bu tip yerleşim planlarının üniversiteler üzerinde olumsuz etkileri olmuş ve literatürde tartışılmıştır.

Günümüzde sürdürülebilirlik kavramı ekseninde üniversiteler yeniden kent içinde ve kent ile entegre bir şekilde var olmaya çalışmaktadır. Kampüsler müşterek olarak üretilen, müşterek yaşam biçimini teşvik eden yerleşim birimleri ve beraber üretim ve tüketimi destekleyen, birlikte karar verme, geliştirme ve yaşatma süreçlerine açık ortak

üretim mekanları olarak, kentin kamusallığına katkıda bulunmaktadır. Bu anlamda kampüslerin sürdürülebilir yerleşim birimleri olarak tasarlanmaları ve kente entegre olmaları konusu gündeme gelmektedir.

2020 yılı verilerine göre Türkiye'de 127 devlet üniversitesi ve 71 vakıf üniversitesi olarak toplamda 198 üniversite bulunmaktadır. Bunların çoğunluğu üniversite yerleşkeleri olarak kentin dışında kurulmuşlardır. İzmir, Türkiye'de kurulmuş ilk yerleşkelerden biri olan Ege Üniversitesi (1955) örneği ile üniversite yerleşkelerinin mekansal organizasyonlarını anlamamız açısından önemli bir yere sahiptir. İzmir'de halen altı devlet üniversitesi ve üç vakıf üniversitesi bulunmaktadır. Bu öneri; İzmir ili içerisinde bulunan üniversite yerleşkeleri üzerine çalışan ve/veya üniversitelerin yönetim kadrosunda bulunan akademisyenleri bir araya getirerek, kampüslerin sürdürülebilir mekansal dönüşümüne odaklanacaktır.

Bu konuyu İzmir bağlamında ele almanın ve üniversiteleri tartışmanın neden önemli olduğu ve bu tartışmaların bize ne gibi açılımlar getirebileceği irdelenecektir. Kentliyi, öğrenci ve akademisyenleri bir araya getiren bu kapsamlı kamusal alanın kent ile bağlamı açısından önemi tartışılacaktır.

Özellikle, son bir yıldır içerisinde bulunduğumuz pandeminin üniversite üzerindeki etkileri ve kampüsün yeni kamusalılıkları ile teknolojik, çevresel, toplumsal ve ekonomik dönüşümler ile şekillenen gelecek kullanımları üzerine bir inceleme COVID sonrası geleceğe dair ışık tutabilir.

COVID-19 DÖNEMİNDE AKADEMİK AĞLARIN DEĞİŞİMİ VE GELİŞİMİ-İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ

Aslı Ceylan Öner

KAMPÜSÜN DİJİTAL KÜLTÜRDE MEKANSAL ÜRETİMİ: YAŞAR ÜNİVERSİTESİ SELÇUK YAŞAR KAMPÜSÜ-YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

Ahenk Yılmaz

PANDEMİ SÜRECİNDE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİNİN YENİ KAMUSALLIĞI: SOSYAL DAYANIKLILIK (RESILIENCE) İÇİN KAMPÜS REHBERİNİN GELİŞTİRİLMESİ-YAŞAR ÜNİVERSİTESİ

Berna Yaylalı

COVID19 DÖNEMİNDE ÜNİVERSİTE VE SÜRDÜRÜLEBİLİR YEŞİL KAMPÜS: İYTE-İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

İpek Akpınar, Işın Can-Traunmüller, Zeynep Özlem, Sıla Özkoçak

28 Mayıs 2021 10:00-12:00

5. Oturum

Moderatör: Bahar Aksel Enşici

Çocuklar İçin Öğrenme Ortamı Olarak Kentsel Mekan

Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan 2018 verilerine göre dünya nüfusunun %55'i kentlerde yaşamakta ve nüfusun %29.3'ü 18 yaşın altında bireylerden meydana gelmektedir. Yapılan projeksiyonlar ise 2050 yılında dünya nüfusunun %68'inin kentlerde yaşayacağını belirtmektedir. Hızlı kentleşme ve nüfus artışı gelecek nesillerin gitgide daha fazla oranda kentlerde dünyaya geleceği ve yaşamını bu yapılaşmış alanların içinde sürdüreceği gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır. Ancak pek çok ülkede kentsel mekanlar fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan gelişim çağında olan çocuklar için uygun yaşam ortamları sunamamakta; gerek fiziksel / mekânsal koşullar, gerekse de sunduğu yaşam tarzı açısından, özellikle de metropoller, zorlayıcı ölçekler tanımlanmaktadır.

Bu durumu aşmak amacıyla UNICEF tarafından ortaya atılan "Çocuk Dostu Kent" kent kavramı 2000'lerin başından itibaren pek çok ülkede kabul görek, farklı ölçek ve temalarla çalışmalar yapılmasına imkan sağlamış; mekânsal uygulamalar, katılım, çocuk hakları ve doğal çevre gibi farklı disiplin ve yaklaşımların farkındalık geliştirilmesini ve uygulama deneyimlerini desteklemiştir.

Kentsel ölçekte, çoklu aktör ve uzmanlık yapısı içinde "Çocuk Dostu" uygulamalar yapmanın kendi doğal zorlukları aşılmaya çalışılırken 2020 yılında yaşanan Pandemi yaşam pratikleri ve ihtiyaçlar üzerinde beklenmedik etkiler yaratmıştır. İş yaşamı gibi eğitim ve öğretimde de online yöntemlere geçilmesi, sosyal izolasyon koşulları ile birleşince başta çocuklar olmak üzere herkes için yeni bir yaşam deneyimi tanımlanmış; ancak mevcut mekânsal düzen bu duruma cevap vermekte çok yetersiz kalmıştır. Çözüm olarak gündeme gelen mahalle ölçegli yaklaşımları, 15 dakikalık şehir konseptleri "yeni" gündelik hayat dinamiklerine çözüm üreten mekânsal öneriler sunmaya çalışırken

çocukların (eğitim, spor, oyun, sosyalleşme, doğa ile etkileşim gibi) çok katmanlı ihtiyaçlarını tam olarak karşılamamaktadır. Diğer yandan, kazananları yeni deneyimler kentsel mekanın sadece kentsel işlevleri barındıran yapısının ötesine geçmesini gerektirdiği ve çocuklar başta olmak üzere kentliler için her anlamıyla bir "yaşam ortamı" olma özelliği kazanması gerektirdiğini göstermiştir.

Modern kent yaşamı eğitimi okul, oyunu ve sosyalleşmeyi oyun alanları, doğaya erişimi de parklara indirgererek kentsel mekanı bu işlevlerin organize edildiği alan olarak algılamaya eğilimindedir. Oysa "yeni normal" ışığında yeni tasarım stratejileri ve yöntemlerine ihtiyaç vardır.

Online eğitime geçilmesi ile öğrenme ve sosyalleşme alanı olan okul hayattan çıkmış, okulda eğitime uygun olarak hazırlanmış eğitim materyalleri dijital öğrenme süreçlerinde işlevsiz hale gelmiştir; sosyal izolasyon nedeniyle arkadaşlarını göremeyen çocuklar hem büyüklerin dünyasına hem de ev ve yakın çevresine hapsołmuştur. Oysa, doğru stratejiler ile ele alındığında, bugüne kadar kent ile sınırlı ilişki kuran çoğu çocuk için kentsel mekanlar öğrenme, sosyalleşme ve oyun gibi ne temel ihtiyaçları karşılayabilecekleri alanlar haline gelebilir.

Önerilmekte olan oturum, "3. Öğretmen Çevre" yaklaşımından hareketle, kentsel mekanın "çocuk dostu" olarak tasarlanmasından öteye geçerek "öğrenme ortamı" olarak nasıl ele alınabileceğini tartışmak; kentsel tasarım ölçek ve yöntemlerinin bu alanda yapabileceklerini farklı temalar üzerinden değerlendirmeye açmak üzerinden kurgulanmıştır.

KENTSEL MEKANIN ÖĞRETİCİ POTANSİYELLERİ-MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Bahar Aksel Enşici

REGGIO EMILIA YAKLAŞIMI, ÖĞRENME - MEKAN İLİŞKİSİ VE REMIDA ÖRNEĞİ

Beyhan Gültaşlar-Erken Çocukluk Dönemi Alternatif Eğitim Danışmanı

OYUN ARKADAŞIM CANLILAR VE DOĞA-EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ

Burcu Meltem Arık

KENT VE KIR EKSENLERİNDE MEKANLARIN ÖĞRETİCİ ROLÜ-ÇOCUK MEKAN GİRİŞİMİ

Başak İncekara

OYUN DOSTU KENT-İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

Belma Tuğrul

28 Mayıs 2021 13:00-15:00

6. Oturum

Moderatör: Hatice Ayataç

Kamusallığın Güncelinde Değişen Mekan Algısı

Günümüz kentlerindeki hızlı büyüme, artan nüfus yoğunluğu, sosyal yaşamdaki hızlı değişimler ve son gelişen pandemi gibi toplum sağlığını etkileyen gündem bireylerin ortak zaman geçirdiği, sosyalleştiği kamusal mekanları da etkilemiştir. Kamusal mekanlar geçmişten bugüne mekansal ve kavramsal olarak, kent ve kentlilerle birlikte var olmuş ve şekillenmiştir. Kenttsel kamusal mekanlar, yapıların ve boşlukların oluşturduğu, kentlilerin algıladığı, kente ait çeşitli aktivitelerin ve faaliyetlerin gerçekleştiği, kentsel çevrenin yaşanan ve algılanan çok boyutlu bir görünümüdür. Ortak ve güncel bir değerlendirme ile kamusal mekanlar kentte yer alan tüm kullanıcıların eşitçe bir araya gelebildiği, gündelik aktivitelerini gerçekleştirdiği, bireysel ya da toplumsal yaşamın sürdüğü, herkese açık kentsel mekanlardır. Salgın gündeminin de etkisiyle kentlilerin daha fazla rekreasyon, eğlenme ve egzersiz amacıyla kamusal mekanları tercih ettiği görülmektedir. Kenttsel yaşamda günlük aktivitelerdeki ihtiyaca bağlı olarak kentsel kamusal mekanlara bugüne kadar hiç olmadığı kadar gereksinim artmıştır. Özellikle çocuklar ve yaşlıların talebi de giderek artmaktadır. 2020 yılı, Covid 19 etkisiyle kamusal mekanların kullanılmadığı bir yıl olarak anılmaktadır. Bu bağlamda yeni yaşam şekilleri ve tüketim alışkanlıkları gelişmektedir. Salgın sonrası dünyada yaşanan gelişmelerin ilki ve en önemlisi erişilebilir ve yeni sosyal

düzene uygun kamusal mekanların tasarımı olarak tarif edilmektedir. Kamusal mekanın tarihsel değişimi ile birlikte kamusallık değeri de önem kazanmaktadır. Kamusalılık temel olarak kullanıcıların kamusal mekanda gerçekleştirdikleri bireysel, sosyal ya da toplumsal aktivitelerinde kısıtlanmaması, özgür olmalarıdır. Kullanıcılar kamusal mekanlara toplum ile bir araya gelmek, sosyalleşmek, ticaret gibi aktiviteleri yerine getirebilmek için ihtiyaç duyarlar. Kamusal mekanlar, yapılaşan kent içinde insanlara doğal yaşam alanı sunan, özgürleştiren mekanlardır.

Kamusallığın güncelinde değişen mekan algısını tartışmayı hedefleyen bu oturumda tam da bu arka planda gündeme gelen sorulara yanıt aranacaktır. Gündelik yaşam pratikleri içerisinde kamusal mekanların benzer coğrafyalarda kent-kır bağlamında; farklı kullanıcı grupları arasında ve pandemi gündeminde algısı nasıl etkilenebilir ve değişmiştir?

Oturumda sunulacak bildirilerin ortak buluşması kamusal mekanların bilinen tanımının gündem üzerinden yorumlanmasına imkan vermesi ve farklı analitik yöntemlerle değerlendirilebilir. Oturum genelinde değerlendirme yöntemlerine bağlı olarak da bir karşılaştırma yapmaya olanak verilecektir.

KIR-KENT BAĞLAMINDA DEĞİŞEN KAMUSAL MEKAN ALGISI: GERMİR VE MOSTAR ÖRNEKLERİ ÜZERİNDEN KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME-ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ, ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

Tülay Zivalı Turhan, Özlem Kevseroğlu

KAMUSAL ALAN VE DEĞİŞEN KAMUSALLIK ALGISI-BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Sinem Becerik Altındaş, Hatice Ayataç

PANDEMİ SÜRECİNDE KAMUSAL MEKAN ALGISI ÜZERİNE DENEYİMLER-YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Merve Uskan Demir, Ebru Erdönmez

PANDEMİYLE BİRLİKTE DEĞİŞEN MEKANSAL HİYERARŞİ VE EŞİK MEKANLAR-GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Burcu Soygüzeloğlu, Eren Kürkcüoğlu

YAŞLI BİREYLERİN KAMUSAL MEKAN ALGISINDA PANDEMİ ETKİSİ; İSTANBUL VE BRISTOL ÖRNEĞİ- İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Rümeysa Bayar

ÇOCUK DOSTU BİR MEKAN ALGISINDA PANDEMİ FIRSAT OLABİLİR Mİ?-IŞIK ÜNİVERSİTESİ

Dicle Yazıcı Zeycan

28 Mayıs 2021 15:15-17:15

7. Oturum
Moderatör: Cânâ Bilsel

Başkalaşan Kentte Değişen Kamusal Alan Tanımları

Kentsel alanların çeperlere doğru saçaklanarak genişlemesi sonucunda kentler hızla başkalaşmakta, bu süreçte kamusal alanların nitelik ve kullanımları da değişmektedir. Akış mekânlarının öne çıktığı yeni kentsel yapılanmada, ulaşım altyapısı üzerinde yeni kamusal alan tanımları ve kullanımlarının ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Bir yandan kent merkezlerinde yer alan kamusal mekânlar değer yitirirken, diğer yandan hızlı yapılaşma ve yeni mekânsal üretim biçimlerinin oluşturduğu yeni kent parçalarında tanımsız boşluklar ortaya çıkmakta, yapılar arasındaki bu boşluklarda yarı-özel, yarı-kamusal açık alan kullanımları gelişmektedir. Kamusal yaşamın herkese açık, erişilebilir kentsel kamusal mekânlar yerine, giderek yalnızca denetimli kullanımlara açık olan yarı-özel mekânlara taşındığı izlenmektedir. Ana ulaşım yolları boyunca tekil yapılar arasında kalan boşluklar ve bu yollar üzerindeki yan

alanların kamusal alan olarak sunduğu potansiyelin belirlenmesi yanı sıra, çeperlerine doğru büyüyen kentsel alan içerisinde kalan doğa parçalarının ortak kullanımlara açılması kentlerin yaşanabilirliği açısından giderek önem kazanmaktadır. Özellikle COVID-19 küresel salgınıyla birlikte farklı türde kamusal ve ortak alan gereksinimlerinin ortaya çıktığı, kentlerde yeşil alanların kentlilerin sağlığı ve sosyalleşme gereksinimleri açısından daha da önem kazandığı, yeşil açık alanların kullanımlarında da farklılaşmaların ortaya çıktığı görülmektedir. Bu oturumda, genişleyerek başkalaşan kentler, değişen kamusal alan tanımları tartışılacak, yeni mekân üretme biçimlerinde ortaya çıkan artık alanlar ve boşluklar yanında, yeşil alanların, doğa parçalarının kamusal mekân olarak potansiyeli, farklılaşan alan tanımları ve kullanıcı pratikleri, araştırma sonuçları üzerinden tartışılacaktır.

"KENTLER İNSAN İÇİN"-KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ S. Güven Bilsel

ARTIK ALANIN KAMUSAL YAŞAMA KAZANDIRILMASI: ANKARA DUMLUPINAR YOLU ÖRNEĞİ-ATILIM ÜNİVERSİTESİ Fülay Uysal

ANKARA DUMLUPINAR BULVARI ÖRNEĞİNDE HIZ YOLU ÜZERİNDE YAN MEKANLARIN KAMUSAL KULLANIMI-ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Ela Aral, Ufuk Demirbaş

KAMUSAL ALANIN OLUŞUMUNDA KULLANICI ROLÜ: MERSİN KIYI PARKI-MERSİN ÜNİVERSİTESİ, ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Sara Züleyha Belge, Müge Akkar Ercan

KENTSEL DOĞANIN YENİDEN KEŞFİ VE ORTAK ALANLAR OLARAK KULLANIMI-ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Funda Baş Bütüner

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Mimarlık Fakültesi

Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Kentsel Tasarım Bilim Dalı

MSGSÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Kentsel Tasarım ve Uygulamalar Sempozyumu

Düzenleme Kurulu

(Soyadı alfabetik sırası ile)

Bahar Aksel Enşici

İdil Akyol Koçhan

Ahmetcan Alpan

Melih Birik

Ebru Firidin Özgür

Y. Barış Göğüş

Müge Özkan Özbek

S. Tuğçe Tezer

İletişim

urbandesignsymposium@msgsu.edu.tr